

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

**קריטריונים לבחירת בתי הספר במועצה האזורית גולן ובמועצה המקומית קצרין
לקידום חדשנות ויזמות יישובית
במסגרת מסלול מעבדות פיתוח של המרכז למעצבי חדשנות בחינוך
עבור הקמת מרכזי חדשנות בתוך בתי הספר – תשפ"ג**

תקנה תקציבית: 20670111

כללי: המרכז למעצבי חדשנות בחינוך של מערך המו"פ במנהל הפדגוגי של משרד החינוך (להלן: מרכז החדשנות), הממוקם בבניין לב רם בירושלים, מהווה חלל עבודה מתקדם. המרכז מספק ליווי של צוות מקצועי ומנוסה, וההנחיה והייעוץ בו נעשים במגוון כלים ושיטות של חשיבה פיתוחית, עיצובית והמצאתית. מטרת המרכז לפתח תרבות של חדשנות ויזמות פדגוגית, ארגונית, ניהולית ורגולטורית, במטה משרד החינוך ובגופים הפועלים עמו: רשויות, מחוזות, מרכזי פסג"ה ובתי ספר.

מבוא

1. מסמך זה מטרתו קריאה לבתי הספר היסודיים במועצה האזורית גולן ובמועצה המקומית קצרין, לשם הגשת בקשת הצטרפות למסלול מעבדות פיתוח של מרכז החדשנות של מערך מו"פ ניסויים ויזמות, לצורך הקמת מרכז חדשנות בתוך בית הספר כחלק מתפיסת החדשנות הכוללת שלו (להלן: "התוכנית").

2. בהתאם להחלטת הממשלה מספר 864 מיום 26.12.21, בעניין תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת-קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן והמועצה המקומית קצרין לשנים 2022 – 2025, המשרד מבקש לעודד רשויות מקומיות אלה, ובתוכן את כלל בתי הספר הרשמיים, להקים ולהפעיל מרכזי חדשנות ויזמות, כחלק ממהלך רחב להטמעת תרבות של חדשנות ויזמות בבתי הספר המקומיים.

3. מרכזי החדשנות שיוקמו הם מרכזים פיזיים ומתודולוגיים מעוררי השראה, בהם מפתחים מענים לאתגרים חינוכיים המעסיקים את צוותי ההוראה. מרכזים אלו יוקמו כמרחבים בתוך בתי הספר ויהוו מאיץ ליצירת תרבות ארגונית של חדשנות. במרכזים יופעלו סדנאות ויערכו מפגשים לפיתוח חדשנות וחשיבה המצאתית כמענה לאתגרים חינוכיים. כמו כן, המרכזים יעודדו פיתוח והפעלה של מגוון מיזמים בעלי פוטנציאל להשפעה מערכתית רחבה, כמו גם מיזמים נקודתיים ומהירים בעלי השפעה מקומית.

4. מרכזי החדשנות מיועדים לשרת את הצוותים החינוכיים ואת קהילת בית הספר. הם יפעלו להרחבת מעגל המשתתפים ויכילו בתוכם מרחבים המזמנים ומאפשרים פעלונות תלמידים וצוותי הוראה, בהתאם לאופיו הייחודי של בית הספר.

5. מרכז החדשנות הבית ספרי יידרש לאפיין את עצמו באופן ייחודי ולספק מכלול שירותי פיתוח חדשנות לפי דרישה, בהתאמה לתפיסה הייחודית לו, בליווי צוות מרכז החדשנות של משרד החינוך ובסיוע יועצים מלווים.

6. כל המרכזים מחויבים לקחת חלק ברשת מרכזי חדשנות, ויפעלו בשיתוף פעולה עם בעלי עניין שונים כגון: בתי ספר באותו היישוב, בתי ספר מיישובים נוספים, מרכזי פסג"ה, אקדמיה, מרכזי חדשנות ואחרים (ראו בתנאי הסף סעיף 1ב').

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מו"פ ניסויים ויזמות

הגופים הרשאים להגיש בקשה להצטרף לתוכנית

בתי ספר יסודיים רשמיים בלבד, ברשויות הכלולות בהחלטת הממשלה הנזכרת לעיל.

תנאי סף

1. לצורך הדיון בבקשת ההצטרפות לתוכנית, יוגשו כלל המסמכים המפורטים להלן לוועדה המקצועית, לאחר מילוי וסריקה בפורמט מקוון בקישורים המצורפים. בקשה שלא תכלול את כלל המסמכים מכלל הגורמים (מנהל/ת בית הספר, רשות ומחוז) תידחה ללא דיון:

א. מנהל בית הספר יגיש תוכנית ראשונית להפעלת מרכז חדשנות בית ספרי, הכוללת תכנון פדגוגי (יעוץ וליווי) ותוכנית ראשונית להתאמת חלל במחצית ב' (ראו נספח א'). יש להגיש את הנספח [בטופס המקוון](#).
על התוכנית לעמוד בתנאים הקבועים במסמך זה ולהציג חזון ותפיסת חדשנות יישומיים כחלק מהתפיסה הבית ספרית. התוכנית שתוגש הינה תוכנית ראשונית שתדויק בעבודה עם צוות מרכז החדשנות של משרד החינוך, במידה ובית הספר ייבחר להשתתף בתוכנית, והיא תוגש מחדש לאישור הוועדה המאשרת והרשות עד לתאריך ה-1.11.22

ב. הגשת מסמך התחייבויות של מנהל/ת בית הספר הכולל את כל אלה (ראו נספח ב'):
יש להגיש את הנספח [בטופס המקוון](#)

- **שקיפות, שיתוף ידע והערכה:** בית הספר שיצטרף לתוכנית מתחייב לקחת חלק ברשת מרכזי החדשנות אשר תוקם ביישוב ובמחוז, ולקחת חלק בפעולות הנוגעות להערכה, שיתוף תובנות, למידה וכלים שפותחו במרכז.
- **הגשת תוצר:** כל מרכז חדשנות יפתח לפחות 3 כלים בתהליך, ויקיים התנסות בשכבת גיל אחת לפחות. בתום שנה"ל לכל המאוחר יכתב מסמך סיכום הקמת המרכז, הכולל את הכלים שפותחו ואת תהליך ההערכה שבוצע לכלים אלו.
- **מפגשי ליווי:** השתתפות של מנהל/ת בית הספר ושל צוות המו"פ הבית ספרי במפגשי הליווי והפיתוח שמוביל המרכז לחדשנות של משרד החינוך.
- **יעוץ פדגוגי:** בחירת יועץ/ת בית ספרי/ת לליווי פדגוגי של התוכנית.
- **יעוץ אדריכלי/עיצובי:** בחירת יועץ/ת לתכנון המרחב הפיזי במידת הצורך.
- **פיתוח תהליכי:** בית הספר שיצטרף לתוכנית ישתתף בתוכנית לפחות 3 שנים בהתאם ובכפוף לאישור המשרד ולתקציב קיים בתקנה.

ג. המלצה של המחוז (המחוז יגיש המלצותיו במרוכז לצוות הוועדה)
נדרשת המלצה של מנהל/ת המחוז, או מי מטעמה, המאשרת בשלות בית הספר להקמה וניהול של מרכז החדשנות כחלק מהתפיסה הכוללת של בית ספר. כמו כן, נציג/ת המחוז י/תוזמן לפעול להצלחת המרכז: לתמוך באופן פעיל בהקמת המרכז ובפעולותיו, להשתתף ברשת מרכזי החדשנות שתוקם ולקדם אותה.

ד. מחויבות הרשות (הרשויות יגישו אישור מרוכז עבור כל מוסדות החינוך שבתחומן על פי נספח ג' באמצעות [הטופס המקוון](#))
על הרשות לנהל את תוכנית התאמת החלל בתשפ"ג בהתאם לדרישות הבאות:
• הרשות תאשר את תוכנית התאמת החלל לאחר הגשת התוכנית על ידי מנהל/ת המוסד החינוכי

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

- הרשות, באמצעות גורם מקצועי המוסמך בה, תבצע בקרה על ביצוע תוכנית התאמת החלל.
- הרשות תצהיר על נכונותה להיות שותפה במהלך ולפעול להצלחת המרכז.
- על הרשות המקומית לנהל את הטובין שיירכשו במסגרת התוכנית, וכן להנחות את הזכיון בהתאם לאמות המידה המחייבות על פי הוראות כל דין, לעניין בטיחות של המוצרים, עמידה בתנאי הנגשה, וניהול הטובין שיינתנו במהלך התוכנית.

2. יתקיים ריאיון אישי של הוועדה המקצועית עם מנהל/ת המוסד החינוכי
3. על המנהל/ת המבקש/ת להצטרף למהלך להיות בעל/ת ותק של למעלה משנה.

הליך הבחירה

1. **בשלב הראשון** תבחן היחידה המקצועית את הבקשות שהוגשו. בקשות שלא צורפו אליהן כלל המסמכים תדחנה ללא דיון.
2. **בשלב השני** ינוקדו הבקשות על ידי ועדה מקצועית בהתאם לקריטריונים שלהלן והניקוד הקבוע לצידם:

ניקוד (באחוזים)	תיאור הקריטריון	קריטריון
30%	איכות תכנון פדגוגי ותוכנית ראשונית להתאמת חלל המציגים חזון ותפיסת חדשנות כחלק מהתפיסה הבית ספרית	תוכנית ראשונית להפעלת מרכז חדשנות בית ספרי
15%	דרכי הוראה למידה, בנייה ויישום של כלים חדשניים	קיים עניין ביישום תהליכי חדשנות בהוראה
15%	יכולת לקיים סדיריות קבועות של צוות מ"פ ומורים מובילים בשגרת העבודה הבית ספרית	פניות וגיוס מורים
20%	התרשמות כללית: יכולת להוביל תהליכי שינוי המשקפים תפיסה חדשנית	ריאיון אישי עם מנהל/ת בית הספר
10%	חוות דעת המחוז לבשלות ומוכנות בית הספר לתהליך	המלצת המחוז
10%	חוות דעת הרשות לבשלות ומוכנות בית הספר לתהליך	המלצת הרשות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

מפתח התקצוב

כלל בתי הספר היסודיים הרשמיים יכולים להגיש בקשת הצטרפות לתוכנית. 5 בתי הספר שיקבלו את הניקוד הגבוה ביותר על פי החלטת הוועדה המקצועית, יתקצבו בסכום של עד 40,000 ש"ח כל אחד. יובהר כי, כמפורט להלן, התקצוב לא יעבור לרשות המקומית או לבית הספר, אלא טובין ושירותים יועמדו לרשות בית הספר באמצעות זכיין המשרד.

רכיבי התקציב

בית ספר שייבחר להשתתף בתוכנית יקבל טובין ושירותים בגובה של עד 40,000 ש"ח לשנה בהתאם לגובה התקציב בתקנה.

הטובין והשירותים יסופקו על ידי הזכיין במרכז תשתיות מו"פ שפרסם המשרד ויכללו את המשאבים הבאים:

א. התאמת החלל

התקציב שיועמד לטובת התאמת חלל למרכז חדשנות בית ספרי לא יעלה על 20,000 ש"ח ויכלול:

- **עיצוב הסביבה והתאמת ריהוט (כגון: טפטים, ציורי קיר, ריהוט דינמי וכד')**
לא ינתן תקציב לשיפוצים ותחזוקה שוטפת של מבנים כגון: בנייה והריסת קירות, ריצוף וכד'.
- **הצטיידות בכלים טכנולוגיים מתאימים שלא נרכשים על ידי הרשות המקומית: עד 20% מהיקף התקציב.**
- הציוד שנקנה יישאר בידי בית הספר לצורך המשך פיתוח ועבודה במרכז החדשנות הבית ספרי וינהל בניהול מלאי כדין על יד הרשות.

ב. הפעלה

עבור הפעלת המרכז יועמד סכום של 20,000 ש"ח לכל היותר. תקציב ההפעלה יכלול את השימושים הבאים:

- **ייעוץ אקדמי ומקצועי לפיתוח תפיסה, פרקטיקות ולפחות 3 כלים להפעלת מרכז החדשנות.**
- **הערכה לתוצרי הפיתוח.**

צוות משרד החינוך יבדוק את הבקשה בוועדה ייעודית ויאשר את התוכנית הבית ספרית, בהתאם לתקציב קיים ובהתאם לצורכי היוזמה.

למען הסר ספק יובהר כי המשאבים שיועמדו לרשות בית הספר הם נגזרת של תוכנית העבודה ושל המרכיבים שאושרו במסגרת תוכנית העבודה וינתנו לבית הספר באמצעות הזכיין. הרשות המקומית תעביר לזכיין אישור ביצוע לאחר קבלת הטובין (נספח ד').

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

תמיכת אגף מ"פ בשלב ההפעלה

צוות מרכז החדשנות של משרד החינוך יתמוך במהלכים ובשיתוף הידע בין בתי הספר, ויסייע בבניית תפיסות, עקרונות ופרקטיקות להפעלת המרכזים בבתי הספר, מתן כלים וקישוריות בין גורמים, כל זאת לטובת יצירת תרבות של חדשנות בבית הספר.

הליווי יכלול ליווי פדגוגי לצוות מובילי הקהילה הבית ספרית:

- ◀ מפגש היכרות פרטני עם בית הספר
- ◀ 2 מפגשי למידה במליאה (מרחוק) למנהל/ת ולשני אנשי/נשות צוות
- ◀ 4 מפגשי למידה מרוכזים במליאה למנהל/ת ולשני אנשי/נשות צוות (בשלומי, אחר)
- ◀ 2-1 מפגשי ליווי פרטניים

תהליכי בקרה

1. במהלך שלב ההפעלה יקיים משרד החינוך מפגש וירטואלי/פיזי לבחינת התקדמות פיתוח מרכז החדשנות הבית ספרי.
 2. במידה שבית הספר לא יעמוד בהתחייבויותיו, או שהמרכז לא יעמוד ביעדים ובתפוקות הנדרשות המפורטות בנספח ב', המשרד יהא רשאי להפסיק באופן יזום את מתן השירותים לבית הספר.
- על הרשויות ובתי הספר המבקשים להיענות לקריאה זאת, להגיש את הטפסים הבאים עד לתאריך **21.8.22** (נספח א' וב' יוגשו על ידי בתי הספר, נספח ג' יוגש על ידי הרשות, ונספח ד' יוגש לאחר קבלת הטובין)

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המינהל הפדגוגי
 אגף מ"פ ניסויים ויזמות

נספחים

נספח א': פורמט לתוכנית להפעלת מרכז חדשנות בית ספרי הכוללת תכנון פדגוגי (ייעוץ וליווי) ותוכנית ראשונית להתאמת חלל במחצית ב' (יש להגיש את הנספח [בטופס המקוון](#))

1. שם המוסד החינוכי וסמל המוסד _____
2. שם מפקח/ת המוסד החינוכי _____
3. שם הרשות _____
4. שם מגיש/ת הבקשה _____
5. תפקיד מגיש/ת הבקשה _____
6. מספר טלפון _____
7. כתובת אימייל _____
8. תפיסה חינוכית כוללת של המוסד החינוכי: תארו בפסקה את התפיסה החינוכית פדגוגית של בית הספר.

9. חזון החדשנות החינוכית ותפקיד מרכז החדשנות: תארו בהרחבה את החזון שלכם בנוגע לתפיסת החדשנות הבית ספרית ומה מקום מרכז החדשנות במימוש חזון זה.

10. אוכלוסיית היעד ופעילות: תארו בפסקה את אוכלוסיות היעד של מרכז החדשנות הבית ספרי. בטבלה ציינו אילו שירותים ומוצרים אתם מעוניינים לפתח עבורן.

שירותים/מוצרים	אוכלוסיית יעד

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המינהל הפדגוגי
 אגף מ"פ ניסויים ויזמות

11. חברי צוות המו"פ הנבחרים ותפקידיהם בבית הספר:

שם	תפקיד	הערות

12. תכנון תקציבי, התאמת חלל והפעלה – שנה א': עד 40,000 ש"ח

תכנון ראשוני להתאמת חלל מחצית ב' 20,000 ₪		ליווי וייעוץ פדגוגי עד 20,000 ₪	
פירוט התכנון כולל לוח לביצוע	תקציב בש"ח	פירוט התכנון כולל לוח לביצוע	תקציב בש"ח

13. במידה שבית הספר מעוניין לקבל שירותים מיועץ/ת מלווה קיים/ת במסגרת תקציב התפעול, אנא ציינו. במידה שלא תציינו יועץ/ת, הזכיהן יסייע במציאת יועץ/ת מתאים/ה על פי דרישות בית הספר.

תחום המומחיות הנדרש: _____

שם היועץ/ת: _____

מספר טלפון היועץ/ת: _____

כתובת מייל היועץ/ת: _____

מספר שעות הליווי: _____

צרפו קורות חיים של היועץ/ת

תאריך	שם מפקח/ת בית הספר	חתימה
-------	--------------------	-------

תאריך	שם מנהל/ת בית הספר	חתימה
-------	--------------------	-------

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

נספח ב': התחייבויות בית הספר עבור תוכנית ההפעלה והתאמת חלל – ייעוץ וליווי פדגוגי ותכנון ראשוני של מרכז חדשנות בתוך בית הספר
(יש להגיש את הנספח **בטופס המקוון**)

אני, החתום/ה מטה מתחייב/ת כדלקמן:

1. לפעול לפי כל העקרונות המתוארים במסמך זה ו/או לפי הנחיות נוספות ו/או לפי הוראות מעודכנות כפי שיפורסמו מזמן לזמן על ידי משרד החינוך.
2. לפעול לטובת הפעלת מרכז חדשנות בית ספרי כמפורט להלן:
 - א. לקדם תהליך תכנון התאמת חלל למרכז חדשנות בית ספרי, כפי שהוגדר במסמך זה, ולהקצות חלל מתאים בתוך בית הספר, בתיאום עם הרשות המקומית.
 - ב. **שקיפות, שיתוף ידע והערכה:** לקחת חלק ברשת מרכזי החדשנות אשר תוקם ביישוב ובמחוז, ולקחת חלק בפעולות הנוגעות להערכה, שיתוף תובנות, למידה וכלים שפותחו במרכז.
 - ג. **הגשת תוצר:** לפתח לפחות 3 כלים בתהליך, ולקיים התנסות בשכבת גיל אחת לפחות. בתום שנה"ל לכל המאוחר יכתב מסמך סיכום הקמת המרכז, הכולל את הכלים שפותחו ואת תהליך ההערכה שבוצע לכלים אלו.
 - ד. **מפגשי ליווי:** להשתתף, כמנהל/ת ביה"ס עם צוות המו"פ הבית ספרי בכל מפגשי הליווי והפיתוח שמוביל המרכז לחדשנות של משרד החינוך.
 - ה. **ייעוץ פדגוגי:** לבחור יועץ/ת בית ספרי/ת לליווי פדגוגי של התוכנית.
 - ו. **ייעוץ אדריכלי/עיצובי:** לבחור יועץ/ת לתכנון המרחב הפיזי במידת הצורך.
 - ז. **פיתוח תהליכי:** להשתתף בתוכנית לפחות 3 שנים בהתאם ובכפוף לאישור המשרד ולתקציב קיים בתקנה.

בחתימתי, אני מתחייב/ת לעמוד במכלול ההוראות והדרישות הכרוכות בהפעלת מרכז חדשנות בבית הספר. ידוע לי שככול שלא נעשה כן, משרד החינוך רשאי להפסיק את מתן השירותים להפעלת המרכז בבית הספר ואת חברותו של המרכז הבית ספרי ברשת מרכזי החדשנות.

תאריך	שם מנהל/ת בית הספר	חתימה וחותמת
-------	--------------------	--------------

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

2. תיאור של תפיסת הרשות את נושא החדשנות והיזמות העירונית

- מהי תפיסת החדשנות החינוכית הכוללת של הרשות וכיצד היא באה לידי ביטוי כיום?
- מדוע חשוב לרשות שבתיה הספר בתחומה יקימו מרכזי חדשנות?
- כיצד הרשות רואה את יחסי הגומלין בין מרכזי החדשנות במוסדות החינוך בתחומה?

3. איש/אשת קשר מטעם הרשות: שם, תפקיד ופרטי התקשרות.

4. הצהרת הרשות: אנו החתומים מטה מתחייבים כדלקמן:

- 1) לפעול לפי כל העקרונות המתוארים בקריאה זו ו/או לפי הנחיות נוספות ו/או לפי הוראות מעודכנות כפי שיפורסמו מזמן לזמן על ידי משרד החינוך.
- 2) לקדם ולתמוך באופן פעיל בהקמת המרכזים הבית ספריים ובפעולותיהם ובכלל זה:
 - א. להיות שותפים ולקדם תהליך של ייעוץ וליווי פדגוגי, והתאמות חלל כפי שהוגדר במסמך זה ובפרק הזמן שנקבע בו.
 - ב. השתתפות של מנהל/ת אגף החינוך ו/או נציג/ה מטעמו/ה בכל המפגשים הנדרשים להקמה ולהפעלה השוטפת של המרכז/ים.
 - ג. השתתפות של מנהל/ת אגף החינוך ו/או נציג/ה מטעמו/ה במפגשי רשת מרכזי החדשנות.
 - ד. השתתפות בפעילויות להערכת פעילות המרכז והשפעתו על מינוף החינוך ביישוב ובאזור והטמעת תרבות של חדשנות במערכת.
 - ה. לאשר הקצאת חלל מתאים בתוך מוסדות החינוך, בתיאום עם מנהל/ת המוסד החינוכי ובהתאם לכללי הבטיחות וההנגשה המחייבים.
- ו. להגיש למשרד אישור ביצוע בתוך **45 ימים** ממועד סיום קבלת השירותים ע"י הזכ"ן (נספח ד').
- ז. על הרשות המקומית לנהל את הטובין שיירכשו במסגרת התוכנית, וכן להנחות את הזכ"ן בהתאם לאמות המידה המחייבות על פי הוראות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

כל דין, לעניין בטיחות של המוצרים, עמידה בתנאי הנגשה, וניהול הטובין שיינתנו במהלך התוכנית.

בחתימתנו, אנו מתחייבים לעמוד במכלול ההוראות והדרישות הכרוכות בהקמת המרכזים במוסדות החינוך המצויים ברשות. ידוע לנו שככל שלא נעשה כן, משרד החינוך רשאי להפסיק את תקצוב השירותים להפעלת המרכזים בבתי הספר ואת חברותם של המרכזים ברשת מרכזי החדשנות.

תאריך	שם ראש/ת הרשות המקומית או מי שהוסמך מטעמו/ה	חתימה וחותמת
תאריך	שם הגזבר/ית ברשות	חתימה וחותמת

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף מ"פ ניסויים ויזמות

נספח ד': אישור ביצוע לאחר קבלת הטובין (יש להגיש את הנספח [בטופס המקוון](#))

שם הפריט	תכנון	ביצוע	סכום

תאריך	שם ראש/ת הרשות המקומית או מי שהוסמך מטעמו/ה	חתימה וחותמת
תאריך	שם מנהל/ת בית הספר	חתימה וחותמת